

خونریزی از دستگاه گوارش

- ناهنجاری های خونی
- عفونت های هلیکوباکتر پیلوری

دلیل اصلی زخم مری برگشت اسید از معده به مری است.

زخم استرسی زخمی است که به دنبال وقایع تنش زا مثل سوختگی، شوک، عفونت خون، بیمارانی که بعد از جراحی های وسیع زیر دستگاه تنفس مصنوعی قرار دارند، ایجاد می شود.

زخم ها عمدتاً در مخاط معده، دوازدهه که قادر به مقاومت در برابر اسید نمی باشند به وجود می آید. علت آن افزایش غلظت اسید یا کاهش مقاومت مخاطی است.

علائم و نشانه ها:

- نشانه ها چند روز، چند هفته یا چند سال طول می کشد. درد مبهم به صورت احساس سوزش زیر جناغ و یا پشت، استفراغ، یبوست، اسهال، خونریزی، مدفوع تیره رنگ.
- درد **زخم معده** بلافاصله پس از غذا خوردن شروع می شود. درحالی که درد **زخم دوازدهه** 2-3 ساعت بعد از غذا ظاهر می شود. دردی که با غذا خوردن یا مصرف آنتی اسید تسکین می یابد از ویژگی های زخم دوازدهه است همچنین بیماران دارای زخم دوازدهه در طی شب به علت درد از خواب بیدار می شوند اما بیماران با زخم معده کمتر این شکایت را دارند.

معده و مری و ابتدای روده کوچک(دوازدهه) به عنوان نقاط شایع در ایجاد زخم و خون ریزی در قسمت بالایی دستگاه گوارش شناخته می شوند. زخم در این قسمت ها به صورت حفرات تشکیل شده در دیواره های معده، دوازدهه و مری دیده می شود. زخم در دوازدهه شایع تر است. زخم معده با عفونت باکتریال همراه می باشد.

خونریزی گوارشی در اثر صدمه و آسیب موضعی ایجاد می شود و باعث زخم مخاط دستگاه گوارش می شود که این زخم به شبکه عروقی پیشرفت کرده و همچنین ممکن است حاد یا مزمن باشد و به دو دسته فوقانی و تحتانی تقسیم میشود.

عوامل مستعد کننده برای این بیماری شامل:

- مصرف یک سری از داروها به خصوص مسکن ها، آسپرین، ایبوبروفن، ناپروکسن، دیکلوفناک، پیر وکسیکام، ایندومتاسین، مفنامیکاسید، سلکوسب و نیکوتین
- وجود بیماری در افراد خانواده
- گروه خونی O
- مصرف الکل
- استفاده از دخانیات زیاد
- استرس شدید
- وجود بیماری مزمن کلیه یا ریه بدخیمی ها
- واریس گوارشی

مرکز آموزشی درمانی شهید مطهری مرودشت

خونریزی از دستگاه گوارش

(ویژه آموزش به بیمار)

شناسنامه پمفلت آموزشی:

تهیه کننده :

خدیجه دهقانیان - کارشناس پرستاری

لیلا نام آور - سوپروایزر آموزش سلامت

تهیه شده : بهار 1404

منبع : پرستاری داخلی جراحی برونرسودارت

هند بوک آموزش به بیمار کانپو

تایید شده توسط: دکتر ناصر کشاورز - متخصص

داخلی

- استفراغ خون روشن یا موادی با زمینه قهوه ای که نشانه خونریزی قسمت گوارشی میباشد.
- مدفوع قیری و بدبو که ملنا نام دارد که بوجود خون حداقل به مدت 14 ساعت در دستگاه گوارش می باشد.
- خون روشن در مدفوع مربوط به خونریزی از قسمت تحتانی گوارش می باشد. خونریزی مخفی در گوارش که در آزمایشات اختصاصی مربوط به مدفوع تشخیص داده میشود که با کاهش وزن و کم خونی مزمن همراه میباشد.
- درد و حساسیت شکم
- علائم کم خونی مثل خستگی، سیاهی چشم، درد قفسه سینه، تنگی نفس، افت فشارخون، تعریق سبکی سر و نبض کند.

درمان

تغییر شیوه زندگی:

- ✓ کاهش استرس و استراحت در اولویت است.
- دوره های منظم آرامش و استراحت را در طول روز برنامه ریزی کند.
- ✓ ترک مصرف دخانیات و الکل
- ✓ تغییر رژیم غذایی: عدم مصرف غذاها و نوشیدنی های خیلی داغ و فراورده های گوشتی، الکل، کافئین مثل قهوه، اجتناب از مصرف آسپرین بدون دستور پزشک، رژیم غذایی سرشار از شیر و خامه ممنوع است. می

تواند سه وعده غذایی منظم در طول روز داشته باشد.

- ✓ از نوشیدن شیر پرهیز کنید، چرا که بعضی وقتها باعث افزایش ترشح اسید معدی می شود.
- ✓ همراه با وعده های غذایی آب بنوشید.
- ✓ وعده های غذایی کم حجم و مکرر داشته باشید غذا را به خوبی بجوید به آهستگی غذا بخورید.
- ✓ غذاهایی را مصرف کنید که ویتامین K بالایی دارند.
- ✓ با نظر پزشک از نرم کننده های مدفوع جهت جلوگیری از یبوست استفاده کنید.
- ✓ بررسی مدفوع از نظر وجود خون

دارو درمانی:

- فقط با دستور پزشک انجام شود.
- آنتی بیوتیکها (مترونیدازول، آموکسی سیلین، کلاریترومایسین، تتراسایکلین)
- امپرازول - فاموتیدین
- آنتی اسید تا یکسال مصرف شود.
- از مصرف داروهای حاوی آسپرین، ایبوپروفن و دیگر داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی پرهیز کنید.

درمان جراحی:

بیمار باید از نظر گيجی، تهوع، انجام آزمایشات مورد لزوم و شستشوی معده بررسی شود. در صورت نیاز به اکسیژن دریافت کند. در صورت کاهش فشارخون به حالت خوابیده و کمی پاها بالاتر قرار داده شود. در صورت استفراغ به پهلوی خوابانده شود. برای آندوسکوپی آماده شود.

علائم هشدار دهنده:

- ❖ در صورت بروز استفراغ خونی و یا مدفوع تیره، اقدامات اورژانسی الزامیست.
- ❖ ناراحتی سردل هنگامی که معده خالی است.
- ❖ درد همراه با بلع غذا
- ❖ بی اشتها، تهوع، استفراغ خونی، نفخ شکمی و احساس پری شکم
- ❖ از دست دادن وزن